

**Nr 174.**

Av fru **Hellström m. fl.**, om *provisorisk avlöningsförstärkning åt vissa stiftsnotarier.*

Den utveckling och omdaning av den kyrkliga administrationen som ägt rum under de senaste tjugu åren har medfört betydande förändringar med avseende å domkapitelsexpeditionernas arbetsuppgifter och deras ställning inom den kyrkliga förvaltningen. Det torde vara till fyllest att hänvisa till nyorganisationen av den kyrkliga jordens förvaltning med stiftsnämndernas inrättande, den nya kyrkomusikerorganisationen samt den med detta års ingång företagna omläggningen av det prästerliga avlöningssystemet, en omläggning som icke allenast är av löneteknisk natur utan djupt ingriper i den prästerliga tjänsteorganisationens hittillsvarande struktur. Allt detta har icke blott medfört en betydande utökning av expeditionens arbetsuppgifter i kvantitativt hänseende utan jämväl medfört en koncentration av ärendenas beredning och föredragning till expeditionens befattningshavare, varigenom dessas betydelse för den kyrkliga förvaltningen blivit en annan än tillförne. Från att tidigare hava varit ett till övervägande del expeditionellt organ inom stiftsstyrelsen är expeditionens ställning nu en annan. Föredragningsbestyret, som tidigare regelmässigt fullgjordes av domkapitlets ledamöter och stiftssekreteraren, fullgöres numera i huvudsak av expeditionens jurister och då främst av stiftssekreteraren och stiftsnotarien. Den föredragande juristen är numera formellt medansvarig i domkapitlets beslut beträffande de av honom föredragna ärendena.

Den nuvarande lönesättningen för domkapitlens jurister hänför sig i stort sett till den år 1928 beslutade löneregleringen för nämnda personal. Vad som därefter inträffat på den kyrkliga förvaltningens område har lämnat juristernas löneläge i stort sett orubbat.

Året 1928 funnos vid domkapitelsexpeditionerna 12 stiftssekreterare och ett tiotal övriga jurister, av vilka sistnämnda åtskilliga voro deltidstjänstgörande. Numera äro vid expeditionen anställda 44 jurister, nämligen 13 stiftssekreterare (lönegrad Ca 30 eller Ca 31), 1 stiftskamrerare (i Lund, lönegrad Ca 27), 13 ordinarie stiftsnotarier (lönegrad Ca 24) och 17 amanuenser (högst i lönegrad Ca 24). 3 av amanuenserna äro deltidstjänstgörande.

Av det förestående framgår att ej mindre än 68 procent av juristerna hos domkapitlet utgöras av amanuenser eller med amanuenser numera i löne-

hänseende likställda ordinarie befattningshavare, ett förhållande som icke ens tillnärmelsevis har sitt motstycke inom förvaltningen. Motsvarande relation inom den prästerliga tjänsteorganisationen är 25 procent.

Det är givet att större delen av de 30 domkapitelsjuristerna, som äro avlönade såsom utbildnings- och rekryteringspersonal, icke är att betrakta som sådan personal i egentlig mening. Medelåldern för de 10 stiftsnotarier, som vid domkapitlens expeditioner intaga ställning som stiftssekreterarens ställföreträdare, är 52 år, den yngste är 46 år. Samtliga hava mer än 20 tjänstår. Som jämförelse bör nämnas att medelåldern för nuvarande stiftssekreterare är 53,5 år och att deras medelålder vid befordran till stiftssekreterartjänst utgjort 39,6 år. Det är uppenbart att — oavsett deras lämplighet till befordran — allenast ett par av omförmälda stiftsnotarier kunna påräkna befordran till stiftssekreterartjänst. De övriga måste räkna med att kvarstå i pastoratsadjunktslön till pensionsåldern. Anförda omständigheter kunna icke allenast tillskrivas temporära befordringssvårigheter utan äro främst att tillskriva den otympliga personalorganisationen.

Under en lång följd av år hava domkapitlen i sina anslagsäskanden hemställt om förbättrade löneställningar för domkapitelsjuristerna och därvid framhållit de allvarliga rekryteringssvårigheter som uppstått vid dessa tjänsters rekrytering. De rådande otillfredsställande förhållandena hava även observerats av Kungl. Maj:t. Sålunda uttalade föredragande statsrådet i 1949 års statsverksproposition vid behandlingen av domkapitlens avlöningsstater att han hade för avsikt att inom en snar framtid föranstalta om utredning rörande löneställning och arbetsuppgifter för den hos domkapitlen och stiftsnämnderna anställda kanslipersonalen jämte därmed sammanhängande frågor. Denna utredning har ännu icke kommit till stånd.

1951 års allmänna kyrkomöte hade i underdånig skrivelse, nr 8, i anledning av en vid kyrkomötet väckt motion hemställt att, i avvaktan på ny lönereglering för befattningshavarna vid domkapitlens expeditioner, provisorisk avlöningsförstärkning måtte beredas den mest beträngda delen av domkapitlens jurister, nämligen de ordinarie stiftsnotarier, som intaga ställning som stiftssekreterarnas ställföreträdare. I skrivelsen föreslogs, att avlöningsförstärkningen för dessa stiftsnotarier skulle så avpassas att den uppginge till belopp motsvarande halva skillnaden mellan stiftssekreterares och amanuens' avlöningsförmåner inom vederbörande stift.

---

Kungl. Maj:t har i 1952 års statsverksproposition icke ansett sig nu böra framlägga förslag om förhöjd lönegradsplacering för domkapitelsjuristerna eller om provisorisk avlöningsförstärkning åt omförmälda tio stiftsnotarier.

---

Utöver vad i den till grund för kyrkomötets skrivelse liggande motionen anfört må anföras följande:

Gällande tjänsteorganisation vid domkapitelsexpeditionerna upptager tre markant åtskilda tjänstegrader, stiftssekreterare, stiftsnotarie och amanuens. Vid genomförandet av den reglerade befordringsgången inom civilförvaltningen förutsattes, att den, som några år tjänstgjort såsom amanuens, i regel fullgjorde sådana göromål som regelmässigt tillkomma ordinarie befattningshavare i lönegrad Ca 24. Denna förutsättning torde i huvudsak vara riktig med avseende å förhållandena inom de centrala ämbetsverken, där ordinarie befattningshavare i lönegrad Ca 24 regelmässigt fullgör biträdesgöromål eller föredrager ärenden av mera enkel beskaffenhet. En duglig amanuens har där att räkna med att endast en kortare tid bliva placerad i lönegrad Ca 24 såvida han icke, som i stor utsträckning sker, hoppar över denna grad och placeras i högre grad. Motsvarande förhållanden gälla icke vid domkapitlen. Ordinarie stiftsnotarien har utan undantag att utföra ett långt mera krävande och ansvarsfullt arbete än amanuenserna. I varje fall i de större stiften kan han anses fullgöra i stort sett de uppgifter som före år 1932 tillkommo stiftssekreterarna. Hans ställning vid dessa expeditioner kan närmast karakteriseras såsom biträdande stiftssekreterare. Givetvis äro förhållandena icke exakt lika vid de olika expeditionerna. Expeditionernas storlek och personella omständigheter äro här — liksom annorstädes — av stor betydelse. Vid samtliga expeditioner, de större såväl som de mindre, måste på den ordinarie stiftsnotarien ställas det anspråk att han är fullt kapabel att jämväl för längre tid uppehålla stiftssekreterartjänst. Det måste anses uppenbart att befordran från amanuens till ordinarie stiftsnotarie innebär en markant ändring av tjänsteuppgifterna. Med nuvarande lönesättning innebär befordringen dock icke någon löneökning.

Även om en lönerevision för samtliga befattningshavare vid domkapitlen är befogad, måste det anses uppenbart att en ändring av här påtalade missförhållanden både kan och bör ske utan avvaktande av en måhända tidsödande utredning rörande en allmän lönerevision för samtliga expeditionens befattningshavare. Det kan icke anses rimligt att de befattningshavare, varom här är fråga — stiftsnotarier som intaga ställning som stiftssekreterarens ställföreträdare — skola få vänta med en uppenbart berättigad löneförhöjning, därför att frågan om övriga befattningshavares löneplacering anses tarva närmare undersökning.

Under åberopande av det anförda få vi föreslå,

att riksdagen beviljar medel till provisorisk avlöningsförstärkning från och med den 1 januari 1952, intill dess ny lönereglering för befattningshavarna vid domkapitlens expeditioner träder i kraft, åt de ordinarie stiftsnotarier, som vid expeditionerna intaga ställning som stiftssekreterares

närmaste man, med belopp beräknade på sätt 1951 års allmänna kyrkomöte i sin underdåniga skrivelse nr 8 hemställt eller sålunda, att avlöningsförstärkningen utgår med belopp motsvarande halva skillnaden mellan stiftssekreterares och amanuens i högsta lönegraden löneförmåner inom vederbörande stift.

Stockholm den 24 januari 1952.

*Ruth Hellström.*

*Harald Hallén.*

*And. Stjärne.*

*Jean Braconier.*

---